Uitslag Saksen-Anhalt: AfD net geen absolute meerderheid

Kort nieuws - 6 september 2026 - Auteur: Redactie Duitslandweb

De AfD heeft volgens het voorlopige eindresultaat bij de deelstaatverkiezingen in Saksen-Anhalt 43,8 procent van de stemmen gehaald. Daarmee is de uiterst rechtse partij veruit de grootste in de deelstaat, maar heeft geen absolute meerderheid in het parlement.

De voorlopige einduitslag:
AfD: 43,8 procent (2021: 20,8 procent)
CDU: 17,2 procent (2021: 37,1 procent)
SPD: 9,3 procent (2021: 8,4 procent)
Groenen: 8,9 procent (2021: 5,9 procent)
Die Linke: 8,6 procent (2021: 11,0 procent)
BSW: 5,3 procent (bestond in 2021 nog niet)
FDP: 2,6 procent (2021: 6,4 procent)
Cijfers van de Landeswahlleiterin van Saksen-Anhalt
De opkomst was 77,8 procent. Dat is een stuk hoger dan in 2021, toen was het 60,3 procent.

Met deze cijfers komen zes partijen in het deelstaatparlement: de AfD, de CDU, de SPD, de Groenen, die Linke en de BSW. Op basis van de voorlopige uitslag krijgt de AfD 39 zetels in het deelstaatparlement. Daarmee heeft ze in de *Landtag* - die 83 zetels telt - geen absolute meerderheid. De CDU krijgt 15 zetels, de SPD 8, de Groenen 8 en die Linke ook 8, de BSW krijgt er 5. De FDP heeft de kiesdrempel van 5 procent niet gehaald en verdwijnt uit het deelstaatparlement. Met deze uitslag is zonder de AfD de enige optie voor een meerderheidsregering als alle andere partijen samenwerken. Nog los van de vraag of dat wenselijk is, is dat onwaarschijnlijk: de partijen liggen inhoudelijk ver uit elkaar en de CDU wil niet met die Linke samenwerken.

Met de AfD hebben de andere partijen - mogelijk op de BSW na - samenwerking altijd uitgesloten. De vraag is of ze in Saksen-Anhalt nu nog aan deze zogenoemde *Brandmauer* - een cordon sanitaire - kunnen vasthouden. CDU-minister-president van Saksen-Anhalt Sven Schulze wilde zich daar zondag aan het begin van de avond bij de ARD niet over uitlaten. BSW-lijsttrekker in Saksen-Anhalt Claudia Wittig liet weten dat ze zich samenwerking met de AfD op thema's

kan voorstellen.

Reacties AfD en CDU

De AfD in Saksen-Anhalt is twee keer zo groot geworden als in 2021. De partij heeft de afgelopen weken meerdere keren laten weten dat ze alleen wil regeren als ze een absolute meerderheid heeft en geen coalitie met andere partijen wil vormen. Na bekendmaking van de exitpoll zei AfD-lijsttrekker Ulrich Siegmund op de publieke zender ARD echter dat hij de hand uitstrekt naar partijen die bereid zijn zijn beleid uit te voeren. Landelijk AfD-leider Alice Weidel liet weten dat zij de uitslag ziet als een duidelijke opdracht voor haar partij in Saksen-Anhalt om te regeren. Haar partij wil samenwerken met "de constructieve krachten" die Saksen-Anhalt en Duitsland "beter willen maken". Daarbij noemde ze specifiek de CDU, "of delen van de CDU".

De CDU in Saksen-Anhalt is gehalveerd. Minister-president en CDU-lijsttrekker Sven Schulze heeft Siegmund gefeliciteerd, maar zei ook: “We moeten met deze uitslag omgaan. Het is duidelijk een nederlaag voor ons.” De uitslag heeft hem persoonlijk hard getroffen, zei hij. De campagne omschreef Schulze als de hardste die hij heeft meegemaakt. Hij houdt de impopulaire bondsregering van CDU-kanselier Friedrich Merz mede verantwoordelijk voor de nederlaag van zijn partij in Saksen-Anhalt. “We hadden vaak tegenwind.” Hij voegde ook toe: "Dit is democratie. De opkomst lijkt met 75-80 procent hoger dan ooit.” De kiezers hebben gesproken en "daarmee moeten we omgaan", ook buiten Saksen-Anhalt, aldus Schulze.

Verkiezingsthema's

Voor de kiezers in Saksen-Anhalt was het thema sociale zekerheid het belangrijkst voor hun keuze in het stemhokje vandaag, peilde Tagesschau: 25 procent van de ondervraagden noemde dit onderwerp. De overgrote meerderheid van de mensen, 70 procent, zegt bang te zijn dat ze de rekeningen niet meer kunnen betalen. Andere belangrijke onderwerpen voor de kiezers in Saksen-Anhalt waren vrede in Europa (17 procent), de economie (15 procent) en migratie (9 procent).

De AfD wordt door 35 procent van de ondervraagden gezien als de partij die de problemen in de deelstaat het beste kan oplossen. Dat is 26 procent meer dan vijf jaar geleden. De CDU ziet 27 procent van de ondervraagden als de partij die de problemen het beste kan oplossen, 13 procent minder dan in 2021.

Van de kiezers in Saksen-Anhalt heeft 52 procent aangegeven dat ze vindt dat de AfD als grootste partij moet gaan regeren. Vooral AfD- en BSW-kiezers zijn daar voorstanders van. Van de CDU-aanhang is 81 procent tegen deelname van de AfD

aan een regering in de deelstaat, slechts 14 procent is daar voor.

'Tweederangsburgers'

Dat de AfD vooral in Oost-Duitsland goed scoort, heeft verschillende oorzaken. Bij de verkiezingen in Saksen-Anhalt speelde ontevredenheid met de landelijke politiek van de regering-Merz een belangrijke rol. Daarnaast voelen veel mensen in Oost-Duitsland zich achtergesteld bij de rest van het land. Ook in Saksen-Anhalt - een krimpregio waar mensen gemiddeld armer zijn - zien veel mensen zich als 'tweederangsburgers'. Een groot deel van de kiezers voelt bovendien minder binding met de andere, van oorsprong West-Duitse politieke partijen.

Veel Oost-Duitse kiezers kijken anders naar de democratie. Ze zijn doorgaans niet anti-democratisch, maar ze hebben minder op met het West-Duitse politieke systeem dat sinds de eenwording ook in Oost-Duitsland geldt. De AfD weet goed op die onvrede in te spelen. Veel kiezers in Saksen-Anhalt zien de AfD als een partij die voor hen opkomt en hun taal spreekt. De AfD werkt op hun emoties, feiten lijken minder relevant.

Lees ook onze analyse van de verkiezingsuitslag: Patstelling Saksen-Anhalt zet politiek onder druk

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:
https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/68196/uitslag-saksen-anhalt-afd-net-geen-absolute-meerderheid